

Bilag C

Dato 19-05-2025

Sagsbehandler Isabella Caroline S

Niekrenz

Raastoffer@ru.rm.dk

Tel. +4578411919

Sagsnr. 1-50-71-2-21

Side 1

Vurdering efter habitatbekendtgørelsen i forbindelse med ansøgning om vilkårsændring på matr.nr. 6a, 6q og 6g (tidligere 6a og 6g) Nim By, Nim i Horsens Kommune

A. Lovgrundlag

A.1 Natura 2000

Før der gives tilladelse til vilkårsændring efter råstoflovens¹ § 7, skal der i henhold til § 6, stk. 1 i habitatbekendtgørelsen² foretages en vurdering af, om det ansøgte, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Denne vurdering kaldes derfor en Natura 2000-væsentlighedsvurdering.

Vurderingen af om en plan eller et projekt påvirker et Natura 2000-område væsentligt basere sig på, om projektet påvirker de karakteristika og miljømæssige forhold, der kendetegner det konkrete Natura 2000-område, herunder særligt de konkret fastsatte bevaringsmålsætninger for de arter og naturtyper, der er på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Hvis det i væsentlighedsvurderingen ikke kan udelukkes, at den ansøgte vilkårsændring kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte.

¹ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer.

² BEK nr. 1098 af 21/08/2023 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Væsentlighedsvurderingen og, hvis påkrævet, konsekvensvurderingen skal fremgå af myndighedens afgørelse, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 4.

Region Midtjyllands konkrete Natura 2000-væsentlighedsvurdering for den ansøgte vilkårsændring fremgår af afsnit B.

A.2 Bilag IV

Tilladelse til råstofindvinding efter råstoflovens § 7, stk. 1, er omfattet af habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3, nr. 1, og derved forpligtelsen i habitatbekendtgørelsens § 10. Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, stk. 1, skal Region Midtjylland således vurdere, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter i deres naturlige udbredelsesområder, jf. habitatbekendtgørelsen § 10.

Et yngle- eller rasteområde forstås som en samling af lokaliteter, hvor en bestand af en art yngler eller raster, og ikke som hver enkelt lokalitet eller forekomst, medmindre der ikke er økologisk sammenhæng med andre lokaliteter eller forekomster. Ofte vil de enkelte lokaliteter i et sådant "netværk" af lokaliteter, der udgør et yngle- eller rasteområde, indbyrdes supplere hinanden i at opretholde bestanden. Betydningen af de enkelte lokaliteter i netværket kan afhænge af bestandens tæthed og spredningsmuligheder. Ved vurderingen af, om et yngle- eller rasteområde beskadiges eller ødelægges, er det afgørende, om den økologiske funktionalitet kan opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. Vurdering af, hvorvidt en bilag IV-art vil blive påvirket af et givent projekt, forudsætte blandt andet kendskab til arternes konkrete forekomst og udbredelse i det berørte område, spredningsmuligheder og økologiske sammenhænge.

Region Midtjyllands konkrete vurdering af bilag IV-arter for den ansøgte vilkårsændring fremgår af afsnit C.

B. Natura 2000-væsentlighedsvurdering

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område nr. 236 – Bygholm Ådal, indeholdende habitatområde H236, beliggende i en afstand af ca. 5,7 km sydøst for indvindingsarealet.

Natura 2000-området er specielt udpeget for at beskytte forekomsterne af kalkoverdrev, kildevæld, rigkær og vandløb samt de tilknyttede arter odder, bæklampret og vindelsnegle. Området er således primært karakteriseret ved skrænter med overdrev og kildevæld og ådalsbund med rigkær. Der er endvidere et par mindre rødelskove, som står på fugtig bund.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde H263 i gældende Natura 2000-plan 2022-2027 fremgår af nedenstående tabel:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 236		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Bæklampret (1096)	Odder (1355)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

De konkrete målsætninger for området er generelt, at den samlede forekomst af naturtyper og arters levesteder i Natura 2000-området, uanset om de er kortlagt, skal være stabil eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

Afstanden fra nærmeste Natura 2000-område til arealet er lidt mere end 5,7 km. Miljøpåvirkninger som følge af vilkårsændringen, med en udvidelse af indvindingsarealet under grundvandsspejlet, er meget lokale og vurderes på baggrund af mange års erfaringer og publikationer³⁴⁵ ikke at have en udstrækning af mere end op til ca. 200 m. Dette gælder råstofindvinding under grundvandsspejl og indvinding af vand til grusvask, som kan medføre en mindre vandspejlspåvirkning nær råstofgraven. Øget støj, vibrationer, støv eller emissioner af kvælstofoxider, som uddør eller fortyndes inden for kort afstand, vil kun kunne påvirke de helt nære omgivelser til arealet. Der er heller ingen forbindelse via overfladevand mellem graveområdet og Natura 2000-området. Hverken vandspejlspåvirkning, støj, støv, vibrationer eller emissioner vil kunne medføre påvirkninger på Natura 2000-områdets naturtyper eller udpegningsgrundlagets arter indenfor Natura 2000-området på grund af den store afstand hertil.

Region Midtjylland vurderer samlet, at vilkårsændringen kan ske uden at påvirke naturtyper eller arter på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag eller Natura 2000-områdets integritet. Vilårsændringen vil hverken direkte eller indirekte påvirke

³ Grontmij A/S, 2011: Teknisk notat. Råstofindvindingens kvantitative påvirkning af grundvand. Projekt 30.5403.14. 30. august 2011.

⁴ Region Hovedstaden, 2015: Monitoring af vandstand ved Store Rosenbusk Grusgrav. Evalueringsrapport. COWI A/S, A030542, version 2.0, dateret 05-03-2015.

⁵ Miljøstyrelsen, 2000: Følgevirkning af råstofgravning under grundvandsspejlet. Miljøprojekt nr. 526.

bevaringsmålsætningerne for Natura 2000-området, og regionen finder derfor, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af virkninger på Natura 2000-området, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Tilsvarende gør sig gældende for øvrige, mere fjerntliggende Natura 2000-områder.

C. Bilag IV-artsvurdering

Indledende foretager regionen en skrivebordskortlægning, hvor "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV - til brug i administration og planlægning"⁶ samt NOVANAs artsregistreringer anvendes til at give et overblik over de bilag IV-arter, der kan forventes at forekomme i området. Denne indledende øvelse suppleres af en søgning på flere naturdatabaser, herunder Naturdata⁷, Arter.dk⁸, Naturbasen.dk⁹ der viser konkrete registreringer af bilag IV-arter m.fl. Herefter anvender regionen luftfotos til at udpege potentielle levesteder, hvorefter Region Midtjylland besigtiger området fysisk med henblik på at vurdere levestedernes egnethed som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter.

På baggrund af ovenstående vurderer Region Midtjylland, at det er sandsynligt, at følgende bilag IV-arter kan forekomme inden for eller i nærheden af projektområdet: Odder, damflagermus, vandflagermus, frynseflagermus, trolldflagermus, trolldflagermus, dværgflagermus, pipistrelflagermus, brunflagermus, sydflagermus, skimmelflagermus, brun langøre, markfirben, stor vandsalamander, strandtudse og grøn mosaikguldsmed.

Der er taget opslag i de førnævnte naturdatabaser, hvor følgende arter er de nærmeste registreringer på arealet for vilkårsændringen. Der er registreret stor vandsalamander i et vandhul i Nim by ca. 600 m nord for arealet. Der er registreret strandtudse i en sø ca. ca. 1 km syd for arealet. Mod nordøst, ca. 1,9 km fra arealet, er der registreret grøn mosaikguldsmed ved et skovområde ved Torp.

Der er ikke registreringer af forekomster af beskyttede arter efter habitatdirektivets bilag IV inden for det ansøgte indvindingsareal.

Odder

Odderens yngle- og rasteområde omfatter uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder, med gode muligheder for skjul i form af

⁶ Aarhus Universitet og DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 2023: Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV - Videnskabelig rapport nr. 520.

⁷ Naturdata – Danmarks Miljøportal (miljoeportalen.dk), opslag d. 26. juni 2024.

⁸ Arter – Fundsøgning (arter.dk), opslag d. 26. juni 2024.

⁹ Naturbasen – Observation (licens) (naturbasen.dk), opslag d. 26. juni 2024.

vegetation. Arealet, der består af velgødede jordbrugsarealer, vil med tiden blive udformet til et sted med en eller flere søer, men vil under råstofindvindingen være et forstyrrende sted med maskiner, der indvinder i søerne. Arealet vurderes derfor ikke at være egnet yngle- eller rasteområde for arten.

Flagermus

En del flagermus arter har yngle- og rasteområder i hulheder i træer og i gamle bygninger. I forbindelse med den ansøgte vilkårsændring vil der ikke blive fældet træer eller nedrevet bygninger, som vil kunne fungere som yngle- og rasteområde. Den ansøgte vilkårsændring vurderes dermed ikke at medføre påvirkninger af flagermus, da der ikke findes nogle egnede yngle- og rasteområder for arterne indenfor arealet.

Markfirben

Markfirben yngler- og raster typisk på varme og veldrænede arealer, der er kraftigt soleksponeret, og som indeholder skjulesteder som stensætninger og -bunker.

Indenfor arealet er der ingen sydvendte skrånninger med bare sandoverflader, som vil kunne fungere som egnede yngle- og rasteområde for markfirben. Digerne langs med den vestlige og østlige afgrænsning er nord-syd orienteret og dermed øst-vest eksponeret og indeholder ikke solbeskinnede sten eller bare pletter, som kan udgøre et egnet yngle- eller rasteområde for f.eks. markfirben. De høje græsser, urter og buske på diget er med til at skygge for jorden, og der er dermed ikke soleksponerede dele på diget, hvor arten kan solbade eller lægge æg, og det vurderes dermed ikke egnede som yngle- og rasteområde for arten.

Da størstedelen af arealet består af velgødede jordbrugsarealer samt et aktivt råstofindvindingsområde, hvor der graves under grundvandsspejlet, vurderes arealet ikke at bestå af egnede yngle- og rasteområder for arten.

Padder

Stor vandsalamander og strandtudse lever i tilknytning til vandhuller eller vandløb, uden alt for mange fisk og med lav bredzone. Uden for yngletiden lever de voksne arter ofte på land i nærheden af vandhullerne/vandløbene, og i vintermånederne ligger de i dvale.

Søen, der bliver etableret i forbindelse med råstofindvindingen, vil efter endt råstofindvinding kunne udvikle sig til et yngle- og rasteområde for padder, men med de store forstyrrelser med råstofindvinding i søen, hvor der er stejle bredder, vil arealet ikke på nuværende tidspunkt fungere som et egnede yngle- og rasteområde for arterne. Det vurderes dermed ikke at være egnede yngle- og rasteområde for padder som stor vandsalamander og strandtudse.

Guldsmed

Grøn mosaikguldsmed yngler i stillestående og næringsfattige søer og moser med en solbeskinnet vandflade, ofte i skove, eller i kanaler og grøfter med rig vegetation. Arten er tæt knyttet til dens værtsplante krebseklo, hvori hele nymfestadiet tilbringes. Derved er de største trusler mod arten næringsberigelse af plantens voksested.

Da det ansøgte område hovedsageligt består af velgødede jordbrugsarealer, samt et aktivt råstofindvindingsområde med store forstyrrelser, hvor der ikke er vegetation, vurderes det ikke at være et egnede yngle og rasteområde for arten. Området vil dog med tiden blive udformet til et sted med en eller flere søer, som efter endt råstofindvinding vil kunne fungere som yngle- og rasteområde for arten.

Projektet vil samlet set ikke indebære ændring af jord- og stendiger, fældning af gamle træer, nedrivning af ældre bygninger, ændringer af nærliggende overfladevand eller andre lokaliteter, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for bilag IV-arter.

Da projektet ikke medfører væsentlige påvirkninger uden for indvindingsarealet, vurderer Region Midtjylland, at yngle- og rasteområder for bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt, som følge af vilkårsændringen.

På baggrund af ovenstående gennemgang af arter og konkrete vurderinger i forhold til vilkårsændringens potentielle påvirkning, vurderer Region Midtjylland, at projektet ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for dyre- eller plantearter eller påvirke den økologiske funktionalitet for nogen arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Regionen vurderer dermed ikke, at der skal foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på konkrete bilag IV arter jf. habitatbekendtgørelsen.